

Waterschap Brabantse Delta

Kostentoedelingsonderzoek 2026

Datum: 10 mei 2025

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Methode.....	3
2.	Veranderingen in het belastingstelsel 2026	4
2.1	Bepalen ingezetenenanaandeel	5
2.2	Bepalen oppervlakten voor kostentoedeling	5
2.3	Berekenen categorale kostentoedeling.....	6
2.4	Aparte tarieven woningen en niet-woningen.....	6
2.5	Tariefdifferentiatie wegen.....	7
2.6	Tariefdifferentiatie wateraanvoer	8
3.	Categorale kostentoedeling.....	10
3.1	Berekening ingezetenenanaandeel	10
3.2	Berekening aandeel Ongebouwd	12
3.3	Berekening aandeel Natuur.....	12
3.4	Berekening aandeel Gebouwd.....	13
3.5	Rekenkundige kostentoedeling	13
4	Gebiedskenmerken	15
4.1	Uitgangspunten	15
4.2	Beoordeling.....	19
5.	Analyse tariefdifferentiatie en effecten op tarieven	28
5.1	Belastingtarieven	28
5.2	tariefdifferEntiatie	29
5.3	Aparte tarieven woningen en niet-woningen.....	30
5.4	Scenario invoering tariefdifferentiatie binnendijs/buitendijs	31
5.5	Scenario invoering tariefdifferentiatie bemalen/onbemalen	32
	Bijlage 1: Bronnenoverzicht met plausibiliteit.....	34

1. Inleiding

1.1 AANLEIDING

Als onderdeel van het nieuwe belastingstelsel, dat per 1-1-2026 van kracht wordt, moeten de waterschappen in Nederland de kosten van de watersysteemtaak op een andere wijze aan de vier betalende categorieën gaan toedelen. De nieuwe kostentoedelingsmethode, Methode Gebiedskenmerken, vervangt de eerder gebruikte verdeelmaatstaf 'waarde' door stabielere 'gebiedskenmerken' die beter het profijt weergeven dat de categorieën gebouwd, ongebouwd en natuur bij de watersysteemtaak hebben.

1.2 METHODE

De nieuwe kostentoedelingsmethode start met het bepalen van de kenmerken Inwonerdichtheid (aantal inwoners per km²), dichtheid ongebouwd (aantal ha ongebouwd per 1.000 inwoners) en dichtheid natuur (aantal ha natuur per 1.000 inwoners). Dit resulteert in de bandbreedte waarbinnen het kostenaandeel van de ingezetenen valt en een rekenkundige uitkomst van het kostenaandeel van ongebouwd en natuur en daarmee ook van gebouwd. Hierna kan het waterschap, gebruikmakend van verschillende gebiedskenmerken, tot de vier definitieve kostenaandelen komen die in de kostentoedelingsverordening worden opgenomen. De keuzes binnen de bandbreedtes moeten worden gerechtvaardigd door kenmerken van het beheergebied en/of kenmerken van de taakuitoefening van het waterschap. Deze motivatie op basis van gebiedskenmerken moet in de toelichting op de kostentoedelingsverordening worden opgenomen.

Naast het uitvoeren van het kostentoedelingsonderzoek heeft er ook een onderzoek naar de gebiedskenmerken van het gebied en de taakuitoefening van Brabantse Delta plaatsgevonden. Hierbij wordt als basis gebruik gemaakt van het schema van gebiedskenmerken zoals opgenomen in de Handreiking Methode Gebiedskenmerken van de Unie van Waterschappen. In dit onderzoek beperken we ons niet per definitie tot deze opsomming. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt met de overige waterschappen in Nederland en gebruik gemaakt van beleids- en begrotingstukken van Brabantse Delta zelf. Als resultaat wordt per relevant gebiedskenmerk argumenten voor een eventuele aanpassing binnen de bandbreedte gepresenteerd. Het doel is om met de uitkomsten de bestuurlijke discussie te voeden met objectieve argumenten.

2. Veranderingen in het belastingstelsel 2026

De volgende bronnen zijn gebruikt:

- Het gewijzigd voorstel van de wet zoals dat bij de Eerste Kamer is ingediend en hetgeen daarop is toegelicht tijdens de behandeling in de Tweede en Eerste Kamer
- Handreiking Methode Gebiedskenmerken van de Unie van Waterschappen (toegezonden aan de waterschappen bij ledenbrief van 31 oktober 2024, kenmerk 23616/HA)

In de volgende tabel wordt per onderdeel van de kostentoedeling samengevat wat de wijzigingen ten opzichte van het huidige stelsel zijn. Vervolgens wordt verder ingegaan op de onderdelen die veranderen en nieuw zijn toegevoegd.

Onderdeel	Status	Toelichting
Bepalen inwoneraantal en ingezetenenandaal	Ongewijzigd	
Mogelijkheid tot verhogen ingezetenenandaal	Gewijzigd	Er is een voorwaarde toegevoegd.
Kostentoedeling op basis van economische waarde	Vervalt	
Bepaling oppervlakte natuur	Ongewijzigd	De definitie van natuur is ongewijzigd en blijft een factor in de verdeelsleutel.
Bepaling oppervlakte ongebouwd	Ongewijzigd	De definitie van ongebouwd is ongewijzigd en blijft een factor in de verdeelsleutel.
Bepaling oppervlakte gebouwd	Ongewijzigd	Dit is een hulpmiddel bij het bepalen van de oppervlakte ongebouwd in de verdeelsleutel.
Kostentoedeling op basis van verdeelsleutel	Nieuw	Op basis van gebiedskenmerken wordt de kostentoedeling bepaald en wordt bij ongebouwd en natuur ruimte tot verhoging/verlaging ingebouwd.
Aparte tarieven woningen/niet-woningen	Nieuw	Dit is een nieuwe verplichte tariefdifferentiatie gebouwd.
Tariefdifferentiatie wegen	Gewijzigd	De tariefdifferentiatie wegen is inhoudelijk ongewijzigd maar is gemaximeerd tot 100 %.
Tariefdifferentiaties buitendijs, bemalen, waterberging en glasopstanden	Ongewijzigd	
Tariefdifferentiatie wateraanvoer	Nieuw	Dit is een nieuwe tariefdifferentiatie ongebouwd en natuur.
Tariefberekening	Gewijzigd	De methodiek van de tariefberekening blijft hetzelfde, zij het op basis van andere kostentoedelingsuitgangspunten en behoudens de tariefdifferentiatie woningen/niet-woningen

		in de categorie gebouwd, de lagere maximering van de tariefdifferentiatie wegen en de optie van de tariefdifferentiatie wateraanvoer.
--	--	---

Tabel 2.1 Overzicht per onderdeel kostentoedeling

Het belangrijkste vervallen onderdeel is de kostentoedeling op basis van de economische waarde. Dit betekent dat de huidige methodiek van waarde- en oppervlaktebepaling aan de hand van de 'Handreiking Kostentoedeling 2009 en Geowijzer' en de 'Taxatiewijzer (spoor)wegen' niet meer hoeven te worden gebruikt. Een aantal onderdelen uit deze methodiek, de bepaling van de oppervlakten natuur en ongebouwd, komen wel terug in de nieuwe methodiek.

2.1 BEPALEN INGEZETENENAANDEEL

De berekening van het ingezetenenandeel is gelijk gebleven. Het wordt gebaseerd op de inwonerdichtheid en geeft het bestuur de mogelijkheid om binnen een bandbreedte het ingezetenenandeel te bepalen. In artikel 120 van de Waterschapswet is vastgelegd dat:

- Het ingezetenenandeel minimaal 20 % en maximaal 30 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² niet meer bedraagt dan 500
- Het ingezetenenandeel minimaal 31 % en maximaal 40 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 500 maar niet meer bedraagt dan 1.000
- Het ingezetenenandeel minimaal 41 % en maximaal 50 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 1.000

De mogelijkheid om het ingezetenenandeel met maximaal 10 % te verhogen (op grond van artikel 120 lid 3 van de Waterschapswet) blijft ook bestaan maar moet in het nieuwe stelsel wel beargumenteerd worden 'aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap'. Gebiedskenmerken waarmee in het kader van de taakuitoefening rekening gehouden zou kunnen worden, zijn bijvoorbeeld: een hoge inwonerdichtheid, veel inspanningen van het waterschap die bijdragen aan recreatiemogelijkheden en een groot areaal natuur in het beheergebied.

2.2 BEPALEN OPPERVAKTEN VOOR KOSTENTOEDELING

De kostendelen natuur en ongebouwd worden bepaald met verdeelsleutels waarin de oppervlakten van natuur en ongebouwd een belangrijke plaats innemen.

De definitie van natuur en daarmee ook de oppervlakte is ongewijzigd en wordt op dezelfde manier als in het huidige stelsel vastgesteld.

De definitie van ongebouwde onroerende zaken en daarmee ook de oppervlakte is ongewijzigd en kan op dezelfde manier als nu worden vastgesteld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de (mee)getaxeerde oppervlakte gebouwd uit het belastingstelsel en is aangeleverd door BWB. De oppervlakte van de ongebouwde onroerende zaken wordt berekend door de (mee)getaxeerde oppervlakte gebouwd (inclusief sluimerende WOZ-objecten) en de oppervlakte natuur af te trekken van de totale oppervlakte van het

beheergebied van het waterschap. Deze rekenwijze sluit aan bij artikel 118 derde lid van de Waterschapswet:

- *‘Als één ongebouwde onroerende zaak als bedoeld in artikel 117, onderdeel b, wordt aangemerkt een kadastraal perceel of gedeelte daarvan, met dien verstande dat buiten aanmerking wordt gelaten: a. hetgeen ingevolge het eerste en tweede lid wordt aangemerkt als een gebouwde onroerende zaak; b. een natuurterrein.’*

2.3 BEREKENEN CATEGORALE KOSTENTOEDELING

De berekening van de categorale kostentoedeling gebeurt op basis van een geheel nieuwe verdeelsleutel:

- Het kostendeel ingezetenen wordt bepaald zoals hierboven beschreven;
- Het kostendeel ongebouwd wordt berekend met de volgende formule:
 $0,0029317 \cdot (A^{0,7414854})$ % waarbij A het aantal hectare ongebouwd per 1.000 inwoners is;
- Het kostendeel natuur wordt berekend met de volgende formule:
 $0,0000224 \cdot (B^{1,1938609})$ % waarbij B het aantal hectare natuur per 1.000 inwoners is;
- Het kostendeel gebouwd is het restant percentage, $100 \% - \text{kostendeel ingezetenen} - \text{kostendeel ongebouwd} - \text{kostendeel natuur}$.

De kostendelen ongebouwd en natuur kunnen tijdelijk worden verhoogd of verlaagd met 30 % aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap. Na een overgangsperiode van twee jaar wordt deze bestuurlijke ruimte teruggebracht naar 25 %. Deze overgangsperiode geeft het waterschap de ruimte om in kleine stappen naar een gewenste kostentoedeling te groeien.

In de motivering worden de waterschapsbesturen geacht expliciet de gebiedskenmerken en de taakuitoefening van het waterschap mee te wegen in de kostentoedeling. Voorbeelden daarvan zijn de mate van bebouwde oppervlakte (stedelijk waterbeheer), de mate van agrarische bedrijvigheid, de mate van inspanningen op het gebied van natuur, recreatie of waterkwaliteit, de omvang van het gebied dat is beschermd door primaire of niet-primaire waterkeringen, de omvang van het gebied dat is bemalen, wateraanvoer heeft of is ingericht als waterberging, de mate van inspanningen gericht op voorkoming van verdroging en de diensten die ingezetenen, eigenaren van gebouwen, agrariërs of natuurterreinbeheerders aan de waterschappen leveren, bijvoorbeeld in de vorm van ‘bijdragen in natura’ (zoals maaien en baggeren).

2.4 APARTE TARIEVEN WONINGEN EN NIET-WONINGEN

Geheel nieuw is het verplichte verschil in tarieven tussen woningen en niet-woningen. De voorgestelde wettekst luidt als volgt:

- *‘Bij het bepalen van het tarief voor gebouwde onroerende zaken als bedoeld in artikel 117, eerste lid, onderdeel d, is de verhouding tussen het percentage van de waarde van onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen en het percentage van de*

waarde van onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen gelijk aan de verhouding tussen de waardeontwikkeling van onroerende zaken gelegen in het waterschap die in hoofdzaak tot woning dienen en de waardeontwikkeling van onroerende zaken in het waterschap die niet in hoofdzaak tot woning dienen ten opzichte van de waarde twee jaar voorafgaand aan inwerkingtreding van dit lid.'

Het doel van dit verschil in tarieven is om de waterschappen te verplichten om de lastenverschuiving van bedrijven naar woningen, als gevolg van de sterke stijging van de waarde van woningen, te bevrozen. Er wordt wel een kader gesteld voor de mate waarin de tarieven mogen verschillen. Dit kader is gebaseerd op het verschil in de waardeontwikkeling tussen woningen en niet-woningen.

Voor het berekenen van het verschil in de waardeontwikkeling wordt aangegeven dat gebruik gemaakt kan worden van de overzichten van de WOZ-waardeontwikkelingen die de Waarderingskamer jaarlijks samenstelt of van de WOZ-waarden die de gemeenten aanleveren. De verhouding tussen deze twee waardeontwikkelingen wordt vervolgens gebruikt voor het bepalen van de tarieven woningen en niet-woningen.

Als peildatum wordt 1 januari twee jaar voorafgaande aan het jaar van inwerkingtreding gesteld (dit is 1 januari 2024). De concrete berekening van het tarief op basis van deze aanwijzingen wordt in hoofdstuk 5 verder uitgewerkt bij de toepassing op de huidige kostentoedeling.

Heffing-technisch gezien is dit een andere heffing dan de rest van de tariefdifferentiaties die gebaseerd zijn op een ruimtelijke afbakening en op basis van kadastrale percelen in het belastingstelsel worden verwerkt. De tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen is gebaseerd op het onderscheid of een gebouwde onroerende zaak een woning of niet-woning is. Een woning is een onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dient zoals bedoeld in artikel 220a, tweede lid, van de Gemeentewet.

De Unie van Waterschappen heeft een handreiking tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen vastgesteld als hulpmiddel bij de invoering van het nieuwe belastingstelsel.

2.5 TARIÉFDIFFERENTIATIE WEGEN

De mogelijkheid om de tariefdifferentiatie wegen tot 400 % te verhogen, komt te vervallen. De verhoogde tariefdifferentiatie was bedoeld als instrument waarmee de onbedoelde tariefstijgingen voor het kostendeel ongebouwd, die voortvloeiden uit het gebruik van de waarde als verdeelmaatstaf, in de kostentoedeling konden worden beperkt. Met het nieuwe kostentoedelingsmodel is een structurelere oplossing voor dit probleem gevonden. Daarmee is de verhoogde tariefdifferentiatie voor wegen niet meer nodig.

De mogelijkheid om het tarief voor verharde openbare wegen op inhoudelijke gronden met maximaal 100 % te verhogen, blijft in stand. Voorbeelden daarvan zijn dat verharde wegen bijdragen aan hogere piekafvoeren en diffuse verontreiniging, en dus tot hogere kosten voor het waterschap leiden. De tariefdifferentiatie wegen is heffing-technisch, inhoudelijk niet veranderd.

Er vindt bij Brabantse Delta een lastenverzwaring plaats voor het overig ongebouwd en een lastenverlichting voor de openbare verharde wegen. Deze verschuiving is niet het gevolg van de nieuwe rekenwijze om de categorale kostentoedeling te bepalen maar is het gevolg van het terugbrengen van de op dit moment geldende tariefdifferentiatie wegen van 250 % naar 100 %.

2.6 TARIEFDIFFERENTIATIE WATERAANVOER

Geheel nieuw is de tariefdifferentiatie wateraanvoer. De voorgestelde wetstekst luidt als volgt:

- *‘Het algemeen bestuur kan de heffing maximaal 100% hoger vaststellen voor ongebouwde onroerende zaken die zijn gelegen in een bepaald gedeelte van het gebied van het waterschap waarin door of vanwege het algemeen bestuur van het waterschap een wateraanvoerproject tot stand wordt of is.’*

Het doel van deze tariefdifferentiatie is de waterschappen de mogelijkheid te geven om de kosten van de specifieke ‘plusvoorziening’ wateraanvoer in rekening te brengen bij die belastingplichtigen die van de voorziening profijt hebben. Het doorbelasten van deze kosten in de vorm van een tariefdifferentiatie en niet via een rechtenheffing (retributie) maakt het eenvoudiger om alle belastingbetalers in een bepaald gebied te belasten. Het waterschap hoeft niet aan te tonen dat een persoon die de voorziening niet zelf (mede) heeft aangevraagd er toch daadwerkelijk gebruik van maakt of er genot van heeft. Hierbij wordt benadrukt dat er een verschil kan zijn tussen het invoeren van een tariefdifferentiatie voor een specifieke ‘plusvoorziening’ wateraanvoer en het algemene gebiedskenmerk wateraanvoer zoals beschreven in paragraaf 4.1.

Wanneer het waterschap kan objectiveren dat er sprake is van een verschillende mate van profijt, kan er binnen het gebied gevarieerd worden met de hoogte van de tariefdifferentiatie. Er kunnen dus meerdere tarieven bestaan onder deze tariefdifferentiatie.

Een voorwaarde voor invoering van deze tariefdifferentiatie is dat het wateraanvoerproject tot stand moet zijn of worden gebracht op verzoek van tenminste één belanghebbende. Daarnaast moet er aantoonbaar draagvlak zijn voor het wateraanvoerproject. Praktisch betekent dit dat er voor invoering van de tariefdifferentiatie een draagvlakmeting plaats moet vinden. De vorm waarin deze draagvlakmeting plaats moet vinden wordt in de memorie van toelichting als volgt beschreven:

- *‘Om te borgen dat er voldoende draagvlak is voor een plusvoorziening waarvoor extra geheven wordt, doet het waterschap vooraf een draagvlakmeting. Het waterschap nodigt alle (potentiële) heffingplichtigen uit het betrokken deel van het waterschapsgebied uit om binnen een nader te bepalen termijn schriftelijk of elektronisch aan te geven of zij de plusvoorziening wenselijk achten, waarbij het waterschap ook aangeeft dat de kosten van de voorziening via de tariefdifferentiatie in rekening worden gebracht. Wanneer er sprake is van verschillende tariefdifferentiaties voor één voorziening, dan is één draagvlakmeting voor het geheel voldoende. De*

plusvoorziening wordt alleen gerealiseerd als de meerderheid van de potentieel heffingplichtigen heeft gereageerd op de draagvlakmeting en ten minste twee derde deel daarvan zich vóór de plusvoorziening heeft uitgesproken.'

Bij de draagvlakmeting hoeft, uit efficiëntie-overwegingen, alleen te worden gekeken naar de ingekomen reacties. Voor bestaande wateraanvoerprojecten moet ook een draagvlakmeting worden uitgevoerd wanneer het waterschap er een tariefdifferentiatie voor wil invoeren.

Heffing-technisch gezien is dit geen andere tariefdifferentiatie dan de heffingen voor buitendijks en bemalen gebieden. Het waterschap kan vaststellen om welke gebieden het gaat en daar vervolgens een hoger tarief doorbelasten aan de ongebouwde onroerende zaken.

De Unie van Waterschappen heeft een handreiking opgesteld als hulpmiddel bij eventuele invoering van deze tariefdifferentiatie. De handreiking bevat ook richtlijnen voor de wijze van uitvoering van een draagvlakmeting.

Er is op dit moment geen initiatief bij Brabantse Delta die onder deze categorie valt.

3. Categoriele kostentoedeling

In de voorgaande kostentoedelingsonderzoeken (peildatum 1-1-2017 en 1-1-2022, methode Delfland) zijn onderstaande categorale waardeverhoudingen bepaald.

Categorie		2017	2022	2022 (afgerond en in de verordening vastgesteld)
	Ingezetenen	29,70%	29,90%	29,9%
A	Ongebouwd	11,75%	9,51%	9,5%
B	Natuur	0,18%	0,19%	0,2%
C	Gebouwd	58,36%	60,40%	60,4%
	Totaal	100,00%	100,00%	100,0%

Tabel 3.1 Berekening kostentoedelingspercentages (2022) watersysteemheffing in %

3.1 BEREKENING INGEZETENENAANDEEL

Het kostendeel ingezetenen is bepaald volgens de bestaande methode op basis van inwonerdichtheid. De gemiddelde inwonerdichtheid van het beheergebied van het Waterschap Brabantse Delta per 1 januari 2025 (meest recent) is berekend op 500,96 inwoners per km². Het inwoneraantal is afkomstig vanuit aangeleverde gegevens van de Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) en bedraagt 854.322 met peildatum 1 januari 2025 (841.588 inwoners in 2022). BWB maakt gebruik van het Basisregistratie Personen (BRP), hierbij is ook inventarisatie gedaan naar de peildatum en is aan de hand van cijfers vanuit Centraal Bureau Statistiek (CBS) vergeleken en gecontroleerd op plausibiliteit (zie bijlage 1).

Het totaal beheergebied heeft een oppervlak van 170.538 ha (170.756 ha in 2022) en is gebaseerd op eigen data, waarbij het oppervlak van de Belgische Enclaves niet is meegeteld (hoort bij België). Bij het kostentoedelingsonderzoek met peiljaar 2022 was de inwonerdichtheid 493 inwoners per km². Door een stijging van het aantal inwoners ontstaat er een verandering in het aantal inwoners per km². Dit resulteert in een aanzienlijke rekenkundige sprong in het ingezetenenpercentage doordat in dit geval een wettelijke bandbreedte van 31% - 40% geldt bij een inwonersdichtheid van > 500 inwoners per km². Zoals is toegelicht in paragraaf 2.1 zijn de bandbreedtes wettelijk vastgelegd. Bij een inwonersdichtheid van ≤ 500 inw/km² geldt een maximaal ingezetenenpercentage van 30%. Bij een inwonersdichtheid van > 500 inw/km² geldt een minimaal ingezetenenpercentage van 31%.

Dat betekent dat bij een inwonerdichtheid groter dan 500 het ingezetenenpercentage minimaal 31% moet zijn. De wet biedt hierbij geen ruimte om bij een inwonerdichtheid boven de 500 het ingezetenenpercentage tussen 30% en 31% vast te stellen. Indien alleen de inwonerdichtheid in beschouwing wordt genomen resulteert dit rekenkundig (volgens methode gebiedskenmerken) in een ingezetenenpercentage van **31,02%**.

Gebruik Peildatum 1-1-2024

In dit kostentoedelingsonderzoek is uitgegaan van peildatum 1 januari 2025. In de handreiking (pagina 11) is het volgende vermeld:

*‘Bij het bepalen van de inwonerdichtheid wordt gehanteerd: – voor het aantal inwoners: het aantal inwoners in het beheergebied van het waterschap zoals opgenomen in de Basisregistratie Personen (BRP) op **1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar** waarin de kostentoedeling van kracht wordt.’*

Op dit moment is deze peildatum (nog) niet expliciet vastgelegd in de Waterschapswet. De Unie van Waterschappen heeft echter bevestigd dat deze verduidelijking wordt opgenomen in de zogenoemde onderhoudswet. In deze onderhoudswet wordt een nieuw lid toegevoegd aan artikel 120 van de Waterschapswet. Hierin wordt voorgesteld dat de gegevens voor de kostentoedeling (zoals bijvoorbeeld aantal inwoners) gebaseerd dienen te zijn op de situatie één jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarop de nieuwe verordening betrekking heeft.

De Onderhoudswet van ministerie BZK is nog in voorbereiding en zal naar verwachting dit jaar nog worden ingediend bij de Tweede Kamer, zodat ergens in 2026 of per 1 januari 2027 de Onderhoudswet in werking treedt. Een bepaling over de peildatum voor de kostentoedeling maakt deel uit van deze wet, maar zal niet met terugwerkende kracht gelden.

De bedoeling van de wetgever is zowel voor het bepalen van de inwonerdichtheid als voor het bepalen van de rekenkundige kostenaandelen voor de categorieën ongebouwd en natuur, **de meest recente gegevens** worden gebruikt.

Gebruik van data met een eerdere peildatum kan ten koste gaan van de transparantie en uitlegbaarheid van de kostentoedeling, zeker richting belanghebbenden en bij juridische toetsing achteraf.

Als een andere peildatum wordt gebruikt dan 1 januari voorafgaand aan het jaar van inwerkingtreding (dus 1 januari 2025 voor verordeningen per 2026), is het bovendien raadzaam om ook de kostenaandelen voor natuur en ongebouwd op basis van diezelfde peildatum te bepalen – om inconsistentie te voorkomen.

Mocht het waterschap ondanks bovenstaande risico's toch een eerdere peildatum hanteren, dan zal voor het jaar 2027 in 2026 een nieuw kostentoedelingsprocedure moeten worden doorlopen als de wet wordt aangenomen. Dit betekent extra ambtelijke capaciteit, bestuurlijke belasting én onduidelijkheid richting belastingplichtigen.

De gemiddelde inwonerdichtheid van het beheergebied van het Waterschap Brabantse Delta indien de peildatum per 1 januari 2024 wordt gehanteerd, is berekend op 498,18 inwoners per km². Het inwoneraantal is afkomstig vanuit aangeleverde gegevens van de Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) en bedraagt 849.586 met peildatum 1 januari 2024. Dat betekent dat bij een inwonerdichtheid kleiner dan 500 inwoners per km² het ingezetenenpercentage tussen 20% en 30% vastgesteld dient te worden. Indien de peildatum van 1-1-2024 wordt gehanteerd dan resulteert dit rekenkundig in een ingezetenenandeel van **29,96%**.

3.2 BEREKENING AANDEEL ONGEBOUWD

Het kostendeel ongebouwd is bepaald met de nieuwe verdeelsleutel waarbij als oppervlakte de totale oppervlakte van het beheergebied minus de oppervlakte natuur (bron: Brabantse Delta 'featureclass natuurclassificatie definitief') minus getaxeerde gebouwde oppervlakte gebouwd per 1-1-2025 (bron: BWB) is gebruikt.

Ongebouwd heeft een oppervlak van 104.407 ha (103.163 ha in 2022), waarvan 6.631 ha uit wegen bestaat. Dit is een toename en is een logisch gevolg van een sterkere daling van het areaal natuur en een lichte en minder sterkere stijging van het areaal gebouwd. De berekening van de categorale kostentoedeling gebeurt op basis van de nieuwe verdeelsleutel (zie H2.3 voor de methode), met de meest recent beschikbare gegevens. Het kostentoedelingspercentage voor ongebouwd uit de waardeverhouding-kostentoedeling bedraagt 9,51% (2022). Op basis van de nieuwe verdeelsleutel bedraagt het categorale kostentoedelingspercentage voor ongebouwd **10,34%**.

Peildatum 1-1-2024

Indien de peildatum van 1-1-2024 wordt gehanteerd dan resulteert dit rekenkundig in een ander percentage voor het aandeel ongebouwd. Ongebouwd heeft op peildatum 1-1-2024 een oppervlak van 104.809 ha. Op basis van de nieuwe verdeelsleutel bedraagt het categorale kostentoedeling percentage voor ongebouwd **10,42%**.

3.3 BEREKENING AANDEEL NATUUR

Het kostendeel natuur is bepaald met de nieuwe verdeelsleutel waarbij de oppervlakte per 1 januari 2025 is gebaseerd op eigen data. Voor de methodiek van de het bruto oppervlak natuur is de overlap WOZ er afgehaald, waardoor de netto oppervlakte natuur overblijft waarmee gerekend wordt. Natuur heeft een oppervlak van 31.787 ha (33.630 ha in 2022). Dit is een afname van 1.843 ha (-5 %).

Dit verschil wordt verklaard doordat in dit onderzoek een nauwkeurigere afbakening van natuur heeft plaatsgevonden. Ten opzichte van het areaal in 2022 is gecorrigeerd voor gebieden die in de praktijk worden aangeslagen onder de categorie gebouwd. Hierbij kan gedacht worden aan gebieden zoals golfbanen en defensie terreinen die in de praktijk niet als natuur maar als gebouwd worden aangeslagen (hiervoor overlap WOZ genoemd).

De berekening van de categorale kostentoedeling gebeurt op basis van de nieuwe verdeelsleutel (zie H2.3 voor de methode). Het kostentoedelingspercentage voor natuur uit waardeverhouding-kostentoedeling bedraagt 0,19% (2022). Op basis van de nieuwe verdeelsleutel berekening bedraagt het categorale kostentoedelingspercentage voor natuur **0,17%**.

Peildatum 1-1-2024

Indien de peildatum van 1-1-2024 wordt gehanteerd dan resulteert dit rekenkundig in een ander percentage voor het aandeel natuur. Natuur heeft op peildatum 1-1-2024 een oppervlak van 31.680 ha. Op basis van de nieuwe verdeelsleutel bedraagt het categorale kostentoedeling percentage voor natuur **0,17%**.

3.4 BEREKENING AANDEEL GEBOUWD

Het kostendeel gebouwd is de resultante van 100% minus de andere kostendelen. De berekening van de categorale kostentoedeling gebeurt op basis van de nieuwe verdeelsleutel (zie H2.3 voor de methode). Het (mee)getaxeerde gebouwde oppervlakte per 16-4-2025 is aangeleverd door Belastingssamenwerking West-Brabant en heeft een oppervlak van 34.344 ha (33.963 ha in 2022). Dit is een toename van 381 ha (+1 %) en valt binnen de bandbreedte van verwachte gebiedsontwikkelingen en accuraatheid van de brongegevens.

Het percentage voor gebouwd was in de waardeverhouding-kostentoedeling 2022 60,40%. Op basis van de nieuwe verdeelsleutel bedraagt het categorale kostentoedeling percentage voor gebouwd **58,47%** ($100,00 - 31,02 - 10,34 - 0,17 = 58,47$).

Peildatum 1-1-2024

Indien de peildatum van 1-1-2024 wordt gehanteerd dan resulteert dit rekenkundig in een ander percentage voor het aandeel gebouwd. Op basis van de nieuwe verdeelsleutel bedraagt het categorale kostentoedeling percentage voor gebouwd met peildatum 1-1-2024 **59,45%** ($100,00 - 29,96 - 10,42 - 0,17 = 59,45$).

3.5 REKENKUNDIGE KOSTENTOEDELING

Op basis van de nieuwe kostentoedelingsmethode, de Methode Gebiedskenmerken, zoals beschreven in het bovenstaande hoofdstuk, worden de resultaten van de berekening gepresenteerd. Hieruit wordt de categorale kostentoedeling afgeleid en worden de verschuivingen ten opzichte van de huidige kostentoedelingsverordening weergegeven.

In de onderstaande tabel 3.2 is de categorale kostentoedeling met peildatum 1-1-2025 weergegeven, rekening houdend met het rekenkundige ingezetenenaandeel van 31,02%.

Categorie		2017	2022	2025 o.b.v. 1-1-2025	Mutatie (procentpunt) 2022/2025
	Ingezetenen	29,70%	29,90%	31,02%	1,12%
A	Ongebouwd	11,75%	9,51%	10,34%	0,83%
B	Natuur	0,18%	0,19%	0,17%	-0,02%
C	Gebouwd	58,36%	60,40%	58,47%	-1,93%
	Totaal	100,0%	100,0%	100,00%	n.v.t.

Tabel 3.2 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in % met peildatum 1-1-2025

In de onderstaande tabel 3.3 is de categorale kostentoedeling met peildatum 1-1-2024 weergegeven, rekening houdend met het rekenkundige ingezetenenaandeel van 29,96%.

Categorie		2017	2022	2025 o.b.v. 1-1-2024	Mutatie (procentpunt) 2022/2025
	Ingezetenen	29,70%	29,90%	29,96%	0,06%
A	Ongebouwd	11,75%	9,51%	10,42%	0,91%
B	Natuur	0,18%	0,19%	0,17%	-0,02%
C	Gebouwd	58,36%	60,40%	59,45%	-0,95%
	Totaal	100,0%	100,0%	100,00%	n.v.t.

Tabel 3.3 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in % met peildatum 1-1-2024

Voor een overzicht van de hanteerde bronnen wordt verwezen naar bijlage 1.

4 Gebiedskenmerken

4.1 UITGANGSPUNTEN

Voor de beoordeling van de gebiedskenmerken geldt een aantal uitgangspunten, die in deze paragraaf kort worden toegelicht.

Profijtbeginssel

De beoordeling van de gebiedskenmerken gaat uit van het profijtbeginssel. Het profijtbeginssel is gebaseerd op de gedachte dat burgers en bedrijven bijdragen in de kosten van publieke voorzieningen naar de mate van het profijt dat zij van deze voorzieningen hebben. Met dit beginssel kan van burgers en bedrijven die meer profiteren naar rato een grotere bijdrage in belasting worden gevraagd. Voor waterschappen heeft dit betrekking op de ingezetenen van het waterschapsgebied (bewoners), eigenaren van gebouwde onroerende zaken (woningen en niet-woningen), eigenaren van onbebouwde gronden (o.a. agrarische percelen, wegen, parken en plantsoenen) en eigenaren van natuurterreinen.

Kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling

De beoordeling van de gebiedskenmerken vindt zowel kwantitatief als kwalitatief plaats. De kwantitatieve beoordeling vindt plaats op basis van data en wordt waar mogelijk vergeleken met de data van andere waterschappen. De kwalitatieve beoordeling is gebaseerd op relevante beleidsdocumenten, zoals het Waterbeheerprogramma 2022-2027 en de Begroting 2025 en meerjarenraming van het waterschap.

Definitie weinig/veel en groot/beperkt

De gebiedskenmerken zijn onderverdeeld in drie categorieën, in lijn met de eerder genoemde Methode Gebiedskenmerken: gebiedskenmerken op basis van data, gebiedskenmerken op basis van inspanningen door het waterschap en gebiedskenmerken op basis van inspanningen door de belastingbetaler. Voor de gebiedskenmerken op basis van data geldt een onderscheid in veel of weinig en groot en/of beperkt deel van het beheergebied van het waterschap. Voor de gebiedskenmerken op basis van inspanningen van het waterschap geldt een onderscheid in weinig of veel. Bij de beoordeling van de gebiedskenmerken is voor deze termen uitgegaan van de volgende definities:

- Gebiedskenmerken op basis van data:¹
 - Veel: cijfer is hoger (>10 procentpunten) dan het gemiddelde van alle waterschappen;
 - Weinig: cijfer is lager (<10 procentpunten) dan het gemiddelde van alle waterschappen;
 - Groot: oppervlakte gebiedskenmerk is meer dan 60% van het beheergebied;
 - Beperkt: oppervlakte gebiedskenmerk is minder 40% van het beheergebied.

¹ Bij de beoordeling wordt getoetst of een van onderstaande criteria aan de orde is. Dus als een van de criteria aan de orde is wordt dat als potentiële overweging opgenomen in de beoordeling in tabellen 4.1 t/m 4.3.

- Gebiedskenmerken op basis van inspanningen door het waterschap:
 - Weinig: beperkte mate van prioriteit, inzet, financiën en/of middelen kwalitatief beoordeeld op basis van beleid en begrotingsstukken van het waterschap.
 - Veel: hoge mate van prioriteit, inzet, financiën en/of middelen kwalitatief beoordeeld op basis van beleid en begrotingsstukken van het waterschap.
- Gebiedskenmerken op basis van inspanningen door de belastingbetaler
 - Weinig: Is voor deze categorie van gebiedskenmerken geen aanleiding om hier het te bepalen kostenaandeel voor te wijzigen.
 - Veel: Indien sprake is van relatief veel waterbeheerdiensten die in die vorm van 'bijdragen in natura' door één of meer betalende categorieën worden geleverd.

Overwegingen bij de beoordeling

Voor de beoordeling van de gebiedskenmerken zijn de overwegingen overgenomen uit de Handreiking Methode Gebiedskenmerken². De overwegingen voor de beoordeling luiden als volgt:

- **Bevolkingsdichtheid:** voor het kostenaandeel van de categorie 'ingezetenen' heeft een waterschap een bestuurlijke bandbreedte van 10% en in sommige gevallen, wanneer gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid uit artikel 120, derde lid van de Waterschapswet om het kostenaandeel boven het maximum van de bandbreedte met maximaal 10% te verhogen, tot 20%. Wanneer een waterschap relatief dichtbevolkt is, kan dit een reden zijn om boven het gemiddelde van de bandbreedte van de categorie 'ingezetenen' te gaan zitten.
- **Bebouwd oppervlakte:** relatief veel bebouwd oppervlak binnen het beheergebied van het waterschap betekent over het algemeen dat het waterschap ook veel inspanningen verricht in het kader van stedelijk water. De categorie 'gebouwd' heeft profijt van inspanningen van het waterschap op het gebied van stedelijk water. Dit kan een reden zijn om binnen de bandbreedte het kostenaandeel van de categorie 'gebouwd' te verhogen.
- **Agrarische bedrijvigheid:** voor gronden met een agrarische bestemming geldt dat het mogelijk is dat deze gronden om een hoger voorzieningenniveau van het waterschap vragen dan gronden met een andere bestemming. Relatief veel agrarische bedrijvigheid binnen het beheergebied van het waterschap kan daarom een reden zijn om binnen de bandbreedte het kostenaandeel van de categorie 'onbebouwd' te verhogen.
- **Natuur(ontwikkeling):** met name de categorieën 'ingezetenen' en 'natuur' zijn gebaat bij veel inspanningen van het waterschap die zich richten op natuurontwikkeling en instandhouding. Relatief veel aandacht voor natuurontwikkeling in het beheergebied kan daarom een reden zijn om de kostenandelen van de categorie 'ingezetenen' en 'natuur' te verhogen.

² Handreiking methode gebiedskenmerken, Unie van Waterschappen.

- **Recreatiemogelijkheden:** de categorie 'ingezetenen' heeft profijt van inspanningen van het waterschap die recreatiemogelijkheden vergroten. Relatief veel aandacht van het waterschap voor recreatieve voorzieningen in het beheergebied kan daarom reden zijn om het kostenaandeel van de ingezetenen te verhogen.
- **Primaire keringen:** primaire waterkeringen bieden bescherming tegen overstromingen vanuit het hoofdwatersysteem en hebben als doel verlies van mensenlevens, schade aan gebouwen, (spoor)wegen, bedrijfsmiddelen, oogst en andere economische schade zoveel mogelijk te voorkomen. In het algemeen geldt dat natuur minder schade van een overstroming zal ondervinden. Directe bescherming van een groot deel van het beheergebied door primaire keringen kan een reden zijn om binnen de bandbreedten het kostenaandeel van de categorieën 'ingezetenen', 'gebouwd' en 'ongebouwd' te verhogen.
- **Niet-primaire keringen:** overige waterkeringen zijn alle waterkeringen die geen primaire kering zijn en vooral bescherming bieden tegen wateroverlast. Wateroverlast is veelal tijdelijk van aard en leidt over het algemeen vooral tot ongemak en tijdelijke verstoring van de bedrijfsvoering. Een doorbraak van niet-primaire keringen kan eveneens schade tot gevolg hebben, maar de mogelijke schade is vaak van een andere orde dan bij een doorbraak van een primaire kering. Over het algemeen is er geen sprake van het verlies van mensenlevens en relatief minder schade aan gebouwen, (spoor)wegen en bedrijfsmiddelen. Wel kan er sprake zijn van economische schade, bijvoorbeeld als gevolg van een latere oogst in de landbouw. Bescherming van een groot deel van het beheergebied door niet-primaire keringen kan daarmee een reden zijn om binnen de bandbreedte het kostenaandeel van de categorie 'ongebouwd' te verhogen.
- **Bemalen gebied:** bemaling is vooral gericht op het tot stand brengen van een zodanig waterpeil dat landbouw- en natuurfuncties binnen het beheergebied van het waterschap optimaal worden bediend. Een groot oppervlakte ($\geq 60\%$) bemalen gebied kan een reden zijn om binnen de bandbreedten de kostenaandelen van de categorie 'ongebouwd' en 'natuur' te verhogen.
- **Wateraanvoer:** het aanvoeren van zoetwater naar delen van het beheergebied van het waterschap is vooral gericht op het tot stand brengen van een zodanig waterpeil dat landbouw- en natuurfuncties binnen het beheergebied optimaal worden bediend. Daarnaast kan wateraanvoer bijvoorbeeld paalrot voorkomen of ongewenste zettingen voorkomen en daarmee een bijdrage leveren aan de stabiliteit van funderingen van gebouwen. Het aanvoeren van water in een relatief groot deel ($\geq 60\%$) van het beheergebied van het waterschap kan daarmee een reden zijn om binnen de bandbreedten de kostenaandelen van de categorie 'ongebouwd', 'gebouwd' en 'natuur' te verhogen.
- **Waterkwaliteit:** van maatregelen die de waterkwaliteit verbeteren profiteren vooral de ingezetenen, de agrarische sector en de betalende categorie natuur. Veel inspanningen door het waterschap voor waterkwaliteit zouden een reden kunnen zijn om binnen de bandbreedten de kostenaandelen van de categorieën 'ingezetenen', 'ongebouwd' en 'natuur' te verhogen.

- **Waterberging:** de inrichting van waterbergingsgebieden heeft over het algemeen tot doel om wateroverlast in stedelijk gebied te voorkomen. Dit betekent dat vooral de categorieën 'ingezetenen' en 'gebouwd' van dergelijke voorzieningen profiteren. Dit kan een reden zijn om binnen de bandbreedten de kostenaandelen van de categorieën 'ingezetenen' en 'gebouwd' te verhogen.
- **Verdroging:** verdroging heeft vooral negatieve effecten op de landbouw, natuur en gebouwen (paalrot en/of ongewenste zettingen). Veel inspanningen door het waterschap om verdroging tegen te gaan zouden een reden kunnen zijn om binnen de bandbreedten de kostenaandelen van de categorieën 'gebouwd', 'ongebouwd' en 'natuur' te verhogen.
- **Waterbeheerdiensten:** soms worden door betalende categorieën diensten ten behoeve van het waterbeheer geleverd of, in sommige waterschappen, de plicht voor 'aangelanden' om bepaalde waterlopen te onderhouden. De aangelanden kunnen eigenaren gebouwd, eigenaren ongebouwd en eigenaren natuurterreinen zijn. Indien sprake is van het leveren van relatief veel waterbeheerdiensten, die in die vorm van 'bijdragen in natura' door één of meer betalende categorieën worden geleverd, kan een reden zijn om voor de betreffende categorie binnen de bandbreedte het kostenaandeel te verlagen.

4.2 BEOORDELING

Tabel 4.1 t/m Tabel 4.3 geven de beoordeling inclusief toelichting van de gebiedskenmerken voor het beheergebied van Waterschap Brabantse Delta.

Gebiedskenmerk	Toelichting	Ingezetenen	Gebouwd	Ongebouwd	Natuur
Dichtbevolkt	Het beheergebied is 170.538 hectare (gemiddeld Nederland: 171.061 hectare). De bevolkingsdichtheid komt daarmee op 501 inwoners/km ² (gemiddeld Nederland: 751 inwoners/km ²). Het ingezetenen-aandeel van Brabantse Delta komt rekenkundig uit op afgerond 31%.	-	-	-	-
Aandeel bebouwde oppervlakte	Het beheergebied kent met een bebouwingspercentage van 20% een gemiddeld bebouwd oppervlak. Dit is net iets boven gemiddeld van de waterschappen in Nederland (19%). Alle categorieën zijn daarmee neutraal beoordeeld.	-	-	-	-
Aandeel agrarische bedrijvigheid	Het beheergebied kent op 55% van beheergebied agrarische bedrijvigheid. Dit is net iets boven het gemiddelde in Nederland (54%). Alle categorieën zijn daarmee neutraal beoordeeld.	-	-	-	-
Aandeel gebied beschermd door primaire waterkeringen	Waterschap Brabantse Delta beheert 132 kilometer primaire keringen. Landelijk gezien is dat gemiddeld. De opgave in het Hoogwaterbeschermingsprogramma is ten opzichte van andere waterschappen klein. Uit de vigerende overstromingsscenario's, zoals ontsloten via het Landelijke Informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO), blijkt dat het gebied dat direct door primaire waterkeringen beschermd wordt 22.763 ha bedraagt. Dit betreft alleen de gebieden daadwerkelijk risico lopen op overstroming bij een dijkdoorbraak. Hoger gelegen gronden zijn niet meegenomen in deze beoordeling, omdat ze op basis van de overstromingsscenario's niet getroffen zullen worden door de	onder	onder	onder	-

	overstroming. In totaal kan circa 13% van het beheergebied getroffen worden door een overstroming. In vergelijking met andere waterschappen is het potentieel getroffen gebied door een overstroming beperkt. Het gebied wat direct beschermd wordt door deze keringen is hiermee geclassificeerd als 'beperkt'. De categorieën 'gebouwd', en 'ongebouwd' zijn daarmee beoordeeld met 'onder'. Ingezetenen kan wettelijk niet lager worden beoordeeld.				
Aandeel gebied beschermd door niet-primaire waterkeringen	Waterschap Brabantse Delta beheert 247 kilometer regionale keringen (184 kilometer genormeerde regionale keringen en 63 kilometer compartimenteringskeringen). Landelijk gezien is dat ondergemiddeld. Uit de vigerende overstromingsscenario's, zoals ontsloten via het Landelijke Informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO), blijkt dat het gebied dat direct door regionale waterkeringen beschermd wordt 17.709 ha bedraagt. Dit betreft alleen de gebieden daadwerkelijk risico lopen op overstroming bij een dijkdoorbraak. Hoger gelegen gronden zijn niet meegenomen in deze beoordeling, omdat ze op basis van de overstromingsscenario's niet getroffen zullen worden door de overstroming. In totaal kan circa 10% van het beheergebied getroffen worden door een overstroming. In vergelijking met andere waterschappen is het potentieel getroffen gebied door een overstroming "beperkt". De categorie 'ongebouwd' is daarmee beoordeeld met 'onder'.	-	-	onder	-
Aandeel bemalen gebied	In totaal valt 83.021 hectare van het beheergebied onder bemalen gebied. Dit is 48,7% van totale beheergebied. Voor het aandeel bemalen gebied worden de volledige bemalingsgebieden gehanteerd.	-	-	-	-

	Bij het aandeel bemalen gebied zijn dit de afvoergebieden van gemalen en daar zit vaak nog een bovenstrooms deel op dat vrij afwaterend is. Het areaal van de bemalingsgebieden is dus groter dan de gebieden met aanvoer. Hiermee komt WBD op 48,7 %, dit is onder het gemiddelde (56%), van Nederlandse waterschappen. Op basis van de uitgangspunten in paragraaf 4.1 valt het aandeel bemalen gebied hiermee in > 40 % en < 60 % (bij bemalen) in is het verschil met het gemiddelde < 10 procentpunten en daarmee met “neutraal” beoordeeld. Vanuit de begroting voor 2025 bedragen de kosten vanuit het bemalen gebied 21,1% ten opzichte van het totale watersysteem voor 2025. Dit geeft geen aanleiding om de beoordeling daarop aan te passen.				
Wateraanvoer in groot/beperkt deel gebied	In totaal valt 53.997 hectare van het beheergebied onder wateraanvoergebied. Dit is 31,7% van totale beheergebied. Voor de wateraanvoergebieden als gebiedskenmerk wordt de peilbeheerste gebieden gehanteerd. Dat zijn gebieden waar het peil ‘gegarandeerd’ wordt vanwege de mogelijkheid om water aan te voeren. Op basis van de uitgangspunten in paragraaf 4.1 valt het aandeel wateraanvoer-gebied hiermee buiten >40 % en < 60 % en daarmee met “onder” beoordeeld. Vanuit de begroting voor 2025 bedragen de kosten vanuit het bemalen gebied 17,9% ten opzichte van het totale watersysteem voor 2025.	-	-	onder	onder

Tabel 4.1 Beoordeling gebiedskenmerken op basis van data

Gebiedskenmerk	Toelichting	Ingezetenen	Gebouwd	Ongebouwd	Natuur
Veel inspanningen gericht op natuur(ontwikkeling)	Het waterschap zet in op wettelijk verplichte natuurontwikkelingen zoals de KRW maar heeft daarnaast ook niet-wettelijke inspanningen. De meeste natuur(opgaves) liggen op de zandgronden of op de grens van zand en kleigebieden. Brabantse Delta werkt aan het invoeren van peilbeheer met natuurlijke fluctuaties in het waterpeil, afhankelijk van de waterbehoefte. Er wordt meer kennis ontwikkeld over de werking van watersystemen en kritische ecologische sleutel factoren. Tijdens de beginfase van plannen worden standaard strategieën uitgewerkt om waterbewustzijn en betrokkenheid van belanghebbenden te vergroten, met initiatieven zoals 'citizen science' voor waterkwaliteitsmetingen door inwoners. Sinds 2000 zijn de netto-uitgaven voor natuurinspanningen geschat op ongeveer 3,5 miljoen euro per jaar, wat neerkomt op ongeveer 87,5 miljoen euro in totaal. Voor de komende jaren (tot en met 2027) wordt een netto-uitgave van ongeveer 40 miljoen euro verwacht, met nog eens 5 miljoen euro in 2028. Het is echter belangrijk op te merken dat de beschikbaarheid van gronden voor deze werkzaamheden onzeker is. Dit bedrag wordt beschouwd als het maximale dat het waterschap kan uitgeven. Goede waterkwaliteit is randvoorwaardelijk voor een goede natuurtoestand. Het waterschap staat aan de lat voor goede grond- en oppervlaktewatercondities (waterkwaliteit), zowel ten aanzien van kwaliteit en kwantiteit, voor de functies in het beheergebied van het waterschap (waaronder natuur).	-	-	-	-

	De inspanningen voor (natuur)ontwikkeling kunnen hiermee gedefinieerd worden als 'veel'. Er is echter een sterke samenhang tussen de inspanningen op het gebied van natuur en de inspanningen op het gebied van waterkwaliteit (zie hierna). Om dubbeltelling te voorkomen is er daarom voor gekozen om de categorieën 'ingezetenen' en 'natuur' te beoordelen met 'neutraal' en bij inspanningen op het gebied van waterkwaliteit met 'veel' (zie hierna).				
Weinig inspanningen gericht op recreatie	De waterkeringen vervullen naast hun primaire functie ook nevenfuncties zoals recreatie, duurzaamheid en biodiversiteit, mits dit geen negatieve impact heeft op waterveiligheid. Het waterschap bevordert deze nevenfuncties waar mogelijk. De waterkwaliteit is voldoende voor recreatief gebruik van oppervlaktewater, zoals zwemmen en kanovaart, zonder gezondheidsrisico's. Op locaties waar zorgen zijn over blauwalgen en vissterfte neemt Brabantse Delta inspanningen om door gerichte maatregelen problemen te verminderen. Beleid voor recreatie in niet-aangewezen zwemwateren wordt samen met andere overheden en belanghebbenden ontwikkeld. De inspanningen voor recreatie worden niet als 'veel' of als 'weinig' worden gedefinieerd. In de begroting van 2025 zijn ook geen aparte kosten opgenomen voor de post recreatie. Alle categorieën zijn daarmee neutraal beoordeeld.	-	-	-	-
Veel inspanningen voor waterkwaliteit	In 2027 dienen de KRW doelen te worden gehaald. Dit vraagt nog om een grote inspanning van het waterschap. Het waterschap neemt maatregelen om uitspoeling van nutriënten naar het oppervlaktewater te voorkomen. Ook worden de komende jaren	boven	-	boven	boven

	diverse projecten uitgevoerd om de waterkwaliteit van KRW wateren te verbeteren. Naast de wettelijke verplichtingen om ervoor te zorgen dat grondwaterafhankelijke natuurgebieden, beken en kreken voldoende en kwalitatief goed water hebben, zelfs in droge periodes, doet het waterschap ook extra inspanningen voor waterkwaliteit. Er wordt gewerkt aan kennisontwikkeling over medicijnresten, microplastics en zwerfafval door middel van onderzoek en monitoring. Het waterschap neemt maatregelen om de gevolgen van verontreinigingen voor mensen, planten en dieren te beperken. Daarnaast zet het waterschap in op het aanscherpen van landelijke wet- en regelgeving en stimuleert het ondernemers om bij te dragen aan waterkwaliteit. Het waterschap monitort de waterkwaliteit en faciliteert kennisdeling en innovatietrajecten. Net zoals bij natuur geldt ook voor waterkwaliteit dat de inzet met initiatieven zoals 'citizen science' bijdragen aan het bewustzijn en kennisdeling op het gebied van waterkwaliteit. Het investeringsproject omvat 3 tot 4 projecten waarbij waterkwaliteit een belangrijke rol speelt. De jaarlijkse kosten zijn als volgt: Blauwalgenbestrijding: 300.000 euro, Plaagsoortenbeheersing: 200.000 euro, Klimaatadaptatieprojecten: 100.000 euro, en Onderzoeken/toetsingen: 100.000 euro. Dit komt neer op een totaal van 700.000 euro per jaar voor de projecten. Daarmee zijn de jaarlijkse uitgaven vanuit de exploitatie 973.000 euro (de totale uitgaven voor watersysteembeheer voor 2026 bedragen volgens de begroting circa 107 mln. euro, waarmee deze				
--	---	--	--	--	--

	investering op circa 0,9% van het totale budget watersysteembeheer komt). De inspanningen van Brabantse Delta voor waterkwaliteit kunnen, in samenhang met de inspanningen op het gebied van natuurontwikkeling (zie hiervoor) hiermee gedefinieerd worden als 'veel', op basis van de beleidsstukken. De categorieën 'ingezetenen', 'ongebouwd' en 'natuur' zijn daarmee beoordeeld met 'boven'.				
Veel inspanningen gericht op voorkomen verdroging	Om in 2050 een klimaatrobuuste inrichting van Midden- en West-Brabant te bereiken, worden voor 2027 maatregelen voor hydrologisch herstel van Natura 2000-gebieden en natte natuurpleils genomen. Het waterschap stelt 'stuwpeilplannen' op voor vrij afwaterende gebieden, die duidelijkheid bieden, ook al hebben deze geen wettelijke status. De bodem speelt een cruciale rol in waterbeheer; een goede bodemstructuur verbetert waterretentie en nutriëntenbehoud. Het waterschap doet ook mee aan programma's zoals Bottom-Up voor bodemverbetering. In de Zuidwestelijke Delta wordt samengewerkt aan zoetwatervoorziening en het bestrijden van droogte. Tot 2027 worden maatregelen uitgevoerd zoals afgesproken in de Bestuursovereenkomst zoet water. Het Deltaplan Hoge Zandgronden richt zich op zoetwatervoorziening en ruimtelijke adaptatie, met als doel in 2027 een klimaatrobuuste inrichting als norm te hebben.	-	boven	boven	boven

	Naast zuinig grondwatergebruik richt Brabantse Delta zich ook op grondwateraanvulling via klimaatrobuuste systemen. De inspanningen voor verdroging kunnen hiermee gedefinieerd worden als 'veel'. De categorieën 'gebouwd', 'ongebouwd' en 'natuur' zijn daarmee beoordeeld met 'boven'. In de begroting van 2025 zijn geen aparte kosten opgenomen voor de post verdroging.				
--	---	--	--	--	--

Tabel 4.2 Beoordeling gebiedskenmerken op basis van inspanningen door het waterschap

Gebiedskenmerk	Toelichting	Ingezetenen	Gebouwd	Ongebouwd	Natuur
Waterbeheerdiensten in natura door inwoners	Waterbeheerdiensten in natura door inwoners is bijna niet aan de orde met uitzondering van hier en daar kleine projecten/initiatieven, zoals 'citizen science' in samenwerking met Nederlands Instituut voor Ecologie. Dit is echter niet representatief voor het hele beheergebied. De categorie 'ingezetenen' is daarmee beoordeeld met 'neutraal'.	-	-	-	-
Waterbeheerdiensten in natura door eigenaren gebouwd	Waterbeheerdiensten in natura door eigenaren gebouwd is bijna niet aan de orde met uitzondering van enkele oevers die door de eigenaren zelf worden onderhouden. Dit is echter niet representatief voor het hele beheergebied. De categorie 'gebouwd' is daarmee beoordeeld met 'neutraal'.	-	-	-	-
Waterbeheerdiensten in natura door eigenaren ongebouwd/agrariërs	Waterbeheerdiensten door eigenaren ongebouwd zijn wel aan de orde, bijvoorbeeld de camping aan de Mark, Batoniahoeve (coaching/yoga), landgoed Roosendaal, rood voor groen landgoed Leijvennen. Dit is echter niet representatief voor het hele beheergebied. Daarnaast worden regionale waterkeringen	-	-	-	-

	onderhouden door particuliere eigenaren, dit betreft echter regulier onderhoud (maaien) en geen groot onderhoud. De categorie 'ongebouwd' is daarmee beoordeeld met 'neutraal'.				
Waterbeheerdiensten in natura door natuurbeheerders	Waterbeheerdiensten door eigenaren natuur zijn wel aan de orde, bijvoorbeeld eigen waterbeheer en onderhoud door natuurorganisaties, natuurinrichting en water vasthouden. Dit is echter niet representatief voor het gehele beheergebied. De categorie 'natuur' is daarmee beoordeeld met 'neutraal'.	-	-	-	-

Tabel 4.3 Beoordeling gebiedskenmerken op basis van inspanningen door de belastingbetaler

5. Analyse tariefdifferentiatie en effecten op tarieven

5.1 BELASTINGTARIEVEN

De berekening van de belastingtarieven gebeurt op dezelfde wijze als in de huidige kostentoedeling waarbij de kostentoedelingspercentages zijn afgerond op één cijfer achter de komma. Voor onderstaande berekening zijn de cijfers uit het begrotingsjaar 2026 uit de Begroting 2025 en de achterliggende berekeningen als basis gehanteerd, ook zijn de heffingsmaatstaven en kwijtscheldingen uit de Begroting 2025 gehanteerd. De onttrekkingen uit de egalisatiereserves zijn niet gebruikt.

Als gevolg van de methode Gebiedskennmerken vindt een lastenverzwaring plaats voor de categorie ongebouwd (zie Hoofdstuk 3). Daarnaast vindt er binnen de categorie ongebouwd een lastenverzwaring plaats voor het overig ongebouwd en een lastenverlichting voor de openbare verharde wegen. Deze verschuiving is een gevolg van het terugbrengen van de maximale tariefdifferentiatie wegen van 250% naar 100%. In Tabel 5.1 zijn beide effecten op de tarieven van ongebouwd (overig ongebouwd en openbare verharde wegen) verwerkt.

De bestuurlijke vrijheid om de kostendelen ongebouwd en natuur te verhogen of verlagen met 30% heeft effect op de tarieven. De laatste vier kolommen van onderstaande tabel tonen de tarieven wanneer beide kostendelen ongebouwd en natuur met respectievelijk 30%³ verlaagd of verhoogd worden. Met het inzetten van de maximale bestuurlijke vrijheid kan het tarief overig ongebouwd met – 17,8% tot + 52,9% worden beïnvloed. Het tarief ongebouwd openbare wegen kan met – 53,0% tot – 12,6% worden beïnvloed. Het tarief gebouwd kan met +2,0% tot – 8,4% worden beïnvloed. Het tarief natuur reageert met –50,0% tot + 0,0%. De bestuurlijke vrijheid die de nieuwe wetgeving biedt, geeft niet de ruimte om op volledig ongewijzigde tarieven uit te komen. Dit is een gevolg van het maximeren van de tariefdifferentiatie wegen op 100%.

Categorie	Huidig (2026)	Nieuw Tarief	T.o.v. huidig	Nieuw Tarief –30%	T.o.v. huidig	Nieuw Tarief +30%	T.o.v. huidig
Ingezetenen (EUR/ha)	90,48	93,81	3,7%	93,81	3,7%	93,81	3,7%
Overig ongebouwd (EUR/ha)	87,27	102,58	17,5%	71,70	-17,8%	133,45	52,9%
Ongebouwd openbare wegen (EUR/ha)	305,43	205,15	-32,8%	143,41	-53,0%	266,90	-12,6%
Natuur (EUR/ha)	6,80	6,80	0,0%	3,40	-50,0%	6,80	0,0%
Gebouwd (EUR/EUR 2500)	0,89	0,86	-3,1%	0,91	2,0%	0,67	-8,4%
Gebouwd % WOZ waarde	0,0357%	0,0346%	-3,1%	0,0364%	2,0%	0,0327%	-8,4%

Tabel 5.1 Belastingtarieven met gevoeligheid** peildatum 1-1-2025

³ Na een overgangsperiode van twee jaar wordt deze bestuurlijke ruimte teruggebracht naar 25 %.

**De getallen in de kolommen huidig, Nieuw Tarief, Nieuw Tarief + en – 30% worden op twee decimalen weergegeven én er wordt gerekend met deze afgeronde getallen in kolommen t.o.v. huidig.

Categorie	Huidig (2026)	Nieuw Tarief	T.o.v. huidig
Ingezetenen (EUR/ha)	90,48	90,78	0,3%
Overig ongebouwd (EUR/ha)	87,27	103,57	18,7%
Ongebouwd openbare wegen (EUR/ha)	305,43	207,14	-32,2%
Natuur (EUR/ha)	6,80	6,80	0,0%
Gebouwd (EUR/EUR 2500)	0,0357%	0,0351%	-3,1%

Tabel 5.2 Belastingtarieven met gevoeligheid** peildatum 1-1-2024

5.2 TARIEFDIFFERENTIATIE

Artikel 122 van de Waterschapswet noemt de gevallen waarin tarieven gedifferentieerd kunnen worden en geeft aan in welke mate dit mogelijk is. De mogelijkheden zijn in het overzicht hieronder weergegeven, waarbij tussen haakjes is vermeld wat de maximale omvang van de betreffende tariefdifferentiatie is. Tevens is aangegeven welk besluit het Algemeen Bestuur hierover heeft genomen of nog zal nemen.

Tariefdifferentiaties met ingang van 1-1-2026	Besluitvorming Algemeen Bestuur
Aparte tarievenwoningen en niet-woningen	Verplichte tariefdifferentiatie
Onroerende zaken die blijkens de legger als waterberging worden gebruikt (- 75%)	Besluit in het AB van 18 december 2024: geen gebruik van deze tariefdifferentiatie
Onroerende zaken die in hoofdzaak uit glasopstanden bestaan (+ 100%)	Besluit in het AB van 18 december 2024: geen gebruik van deze tariefdifferentiatie
Verharde openbare wegen (+ 100%)	Besluit in het AB van 18 december 2024: maakt gebruik van deze tariefdifferentiatie 100% verhoging van het tarief
Buitendijks gelegen onroerende zaken (- 75%)	Vindt plaats in het AB van 25 juni 2025 (zie paragraaf 5.4)
Onroerende zaken gelegen in bemalen gebieden(+ 100%)	Vindt plaats in het AB van 25 juni 2025 (zie paragraaf 5.5)

Tabel 5.3 Tariefdifferentiatie

5.3 APARTE TARIEVEN WONINGEN EN NIET-WONINGEN

De tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen heeft een effect op de tarieven voor gebouwde onroerende zaken. Voor de onderstaande voorbeeldberekening is gerekend met de waarde gebouwd, verdeling woningen/niet-woningen en gemiddelde waardeontwikkeling van woningen/niet-woningen uit de Begroting 2025. De vergelijking vindt plaats met de tarieven op basis van de nieuwe rekenwijze zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid.

Op basis van de aangeleverde gegevens door de BWB zijn de volgende waarden toegekend:

- EUR 139.500.612.000 aan waarde woningen in 2024
- EUR 27.480.488.000 aan waarde niet-woningen in 2024
- EUR 146.703.228.799 aan waarde woningen in 2025
- EUR 27.860.310.957 aan waarde niet-woningen in 2025

Daarnaast is in deze berekening rekening gehouden met de volgende aantallen* (niet-)woningen:

- 1 woningen in 2025
- 1 niet-woningen in 2025
- 1 woningen in 2026
- 1 niet-woningen in 2026

**Voor nu zijn er nog geen waarden en aantallen woningen bekend en kan er dus ook nog geen gewogen gemiddelde worden berekend. Voor nu is daarom gerekend met de bovenstaande waarden en met de aantallen van 1 woning per categorie wat een ongewogen gemiddelde oplevert. Indien de aantallen bekend zijn kan hiermee de berekening aangescherpt worden.*

Op basis van de Begroting 2025 zijn de volgende waardeontwikkelingen toegekend:

- De gemiddelde waardeontwikkeling van woningen in 2025 is 5,2%.
- De gemiddelde waardeontwikkeling van niet-woningen in 2025 is 1,4%.

Op basis van de gemiddelde waardeontwikkeling is de tariefdifferentiatie 3,7%. De toepassing van deze tariefdifferentiatie op het tarief gebouwd heeft tot gevolg dat het tarief woningen stijgt met +1,73% en het tarief niet-woningen stijgt met +5,49%.

Categorie	2026 zonder onderscheid	2026 met onderscheid	Vershil 2026
Woningen	0,0346%	0,0352%	+1,73%
Niet-woningen	0,0346%	0,0365%	+5,49%

Tabel 5.3 Aparte tarieven woningen en niet-woningen

5.4 SCENARIO INVOERING TARIEFDIFFERENTIATIE BINNENDIJKS/BIJTENDIJKS

Het algemeen bestuur heeft de mogelijkheid om de heffing maximaal 75% lager vaststellen voor buitendijks gelegen onroerende zaken en voor onroerende zaken die als waterberging worden gebruikt. Bij buitendijkse gebieden is de beheerinspanning en bijbehorende kosten voor bijvoorbeeld het versterken en in stand houden van keringen of het beheren van watergangen en kunstwerken over het algemeen relatief lager dan bij binnendijkse gebieden. Dit kan voor het bestuur een argument zijn om het tarief voor bepaalde categorieën te verlagen. Bij het maken van een keuze dient rekening te worden gehouden of de invoering van deze tariefdifferentiatie in verhouding staat tot een eventuele stijging van de perceptiekosten.

Het waterschap heeft de mogelijke invoering van tariefdifferentiatie voor buitendijkse gebieden inhoudelijk en financieel beoordeeld.

Hoewel buitendijkse gebieden formeel geen bescherming genieten van primaire waterkeringen, maken de inwoners en bedrijven in deze gebieden wel degelijk gebruik van het bredere watersysteembeheer. Zij profiteren bijvoorbeeld van wateraanvoer, kwaliteit van oppervlaktewater en nabijgelegen infrastructuur. Een lagere heffing zou daardoor moeilijk uitlegbaar zijn, mede omdat dit niet noodzakelijk betekent dat de werkelijke inspanning van het waterschap voor deze gebieden significant lager ligt. Bovendien bestaat het risico dat een lagere heffing als stimulans kan worden opgevat om zich juist in deze kwetsbare gebieden te vestigen, wat vanuit waterveiligheids- en ruimtelijk perspectief onwenselijk kan zijn.

Buitendijkse gebieden maken slechts 4,5% uit van het totale beheergebied, waardoor het financiële effect van een eventuele tariefdifferentiatie zeer beperkt is. Hoewel de uitvoering van een differentiatie technisch mogelijk is, en de extra perceptiekosten naar verwachting gering zijn, weegt dit niet op tegen het geringe effect in termen van lastenverlichting en het risico op extra bestuurlijke en juridische discussie. Ook is het effect op de lastenverschuiving naar andere belastingplichtigen beperkt en niet evenwichtig te verdelen over de verschillende categorieën.

In de onderstaande berekeningen zijn een aantal tariefpercentages als voorbeeld uitgewerkt (o.b.v. afronding % kostenaandelen op 1 decimaal en peildatum 1-1-2025). Deze tariefpercentages kunnen door het algemeen bestuur gekozen worden.

Categorie	2026 Zonder onderscheid	Tarief-percentage	2026 met onderscheid	Verschil 2026
Ongebouwd binnendijks	€ 102,58	100%	€ 103,68	+1,07%
Ongebouwd buitendijks	€ 102,58	75%	€ 77,76	-24,20%
Wegen binnendijks	€ 205,15	200%	€ 207,36	+1,08%
Wegen buitendijks	€ 205,15	175%	€ 181,44	-11,56%
Woningen binnendijks	0,0352%	100%	0,0356%	+1,14%
Woningen buitendijks	0,0352%	75%	0,0267%	-24,15%
Niet-woningen binnendijks	0,0365%	100%	0,0370%	+1,37%
Niet-woningen buitendijks	0,0365%	75%	0,0277%	-24,11%

Tabel 5.4 Tariefdifferentiatie (on)gebouwd en binnendijks/buitendijks o.b.v. peildatum 1-1-2025

5.5 SCENARIO INVOERING TARIEFDIFFERENTIATIE BEMALEN/ONBEMALEN

Het algemeen bestuur heeft de mogelijkheid om de heffing maximaal 100% hoger vaststellen voor onroerende zaken gelegen in bemalen gebieden. Bij bemalen gebieden is de beheerinspanning en bijbehorende kosten over het algemeen hoger dan voor onbemalen gebieden. Denk hierbij aan extra kosten voor investering en instandhouding van kunstwerken zoals stuwen en gemalen. Ook vragen dit soort gebieden mogelijk om een intensievere beheer en onderhoudsinspanning van de watergangen zelf. Dit kan voor het bestuur een argument zijn om het tarief voor bepaalde categorieën te verhogen. Bij het maken van een keuze dient rekening te worden gehouden of de invoering van deze tariefdifferentiatie in verhouding staat tot een eventuele stijging van de perceptiekosten.

Het waterschap heeft de mogelijke invoering van tariefdifferentiatie voor bemalen gebieden inhoudelijk en financieel beoordeeld.

Argumenten vóór het invoeren van tariefdifferentiatie:

Inhoudelijke en financiële overwegingen:

- Verschil in beheerinspanning: In bemalen gebieden zijn de beheer- en onderhoudskosten doorgaans hoger vanwege investeringen in gemalen, stuwen en intensievere waterhuishouding. Het hanteren van een hoger tarief sluit beter aan bij het principe van kosten naar profijt.
- Meerwaarde voor percelen: Bemalen gebieden hebben vaak een hogere agrarische of economische waarde, doordat ze meer zekerheid bieden voor landbouw en ontwikkeling. Dit versterkt het profijtbeginsel: wie meer voordeel heeft, draagt meer bij.
- Lage uitvoeringslasten: De perceptiekosten van een tariefdifferentiatie zijn beperkt, zowel voor het waterschap als voor BWB. De differentiatie is relatief eenvoudig uitvoerbaar binnen het huidige systeem.

Argumenten tégen het invoeren van tariefdifferentiatie:

Inhoudelijke en financiële overwegingen:

- Indirect profijt: Ook inwoners en bedrijven buiten bemalen gebieden kunnen profiteren van bemaling (bijvoorbeeld via werkgelegenheid of recreatie). Een onderscheid op tariefniveau kan daarom als oneerlijk worden ervaren.
- Mogelijke juridische risico's: De invoering van tariefdifferentiatie kan leiden tot extra bezwaar- en beroepsprocedures. Dit vraagt capaciteit.
- Beperkt kostenverschil: Hoewel bemalen gebieden een hoger aandeel in de kosten hebben (21,1%), wijkt dit niet sterk af van de niet-bemalen gebieden (ca. 18%). De verwachte kostenontwikkeling is bovendien in beide gebieden vergelijkbaar.

In de onderstaande berekeningen zijn een aantal tariefpercentages als voorbeeld uitgewerkt (o.b.v afronding % kostenaandelen op 1 decimaal en peildatum 1-1-2025). Deze tariefpercentages kunnen door het algemeen bestuur gekozen worden.

Categorie	2026 Zonder onderscheid	Tarief-percentage	2026 met onderscheid	Vershil 2026
Ongebouwd onbemalen	€ 102,58	100%	€ 83,31	-18,79%
Ongebouwd bemalen	€ 102,58	150%	€ 124,97	+21,83%
Wegen onbemalen	€ 205,15	200%	€ 166,62	-18,78%
Wegen bemalen	€ 205,15	250%	€ 208,28	+1,53%
Woningen onbemalen	0,0352%	100%	0,0283%	-19,60%
Woningen bemalen	0,0352%	150%	0,0424%	+20,45%
Niet-woningen onbemalen	0,0365%	100%	0,0294%	-19,45%
Niet-woningen bemalen	0,0365%	150%	0,0440%	+20,55%

Tabel 5.6 Tariefdifferentiatie (on)gebouwd en bemalen/onbemalen met peildatum 1-1-2025

Bijlage 1: Bronnenoverzicht met plausibiliteit

Onderdeel	Waarde	Peildatum	Bron	Plausibiliteit
Ingezetenen (aantal)	854.322	1/1/2025	BasisRegistratiePersone n aangeleverd door Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)	Eind april zijn definitieve inwonercijfers geactualiseerd. Het aangeleverde cijfer ligt in de lijn der verwachting. Het inwoneraantallen is afkomstig van de Belastingsamenwerking West- Brabant (BWB) en is op de peildatum vastgesteld. BWB gebruikt het Basisregistratie Personen (BRP) en heeft de gegevens gecontroleerd aan de hand van cijfers van het Centraal Planbureau voor de Statiek
Beheergebied (ha)	170.538	1/1/2025	Waterschap Brabantse Delta	Interne controle door WBD. Bepaald dat nieuwe grensoppervlak zonder Belgische Enclaves wordt gehanteerd in KTO. In eerdere onderzoeken is gerekend inclusief Belgische Enclaves (volgens door de provincie vastgestelde Reglementskaart van het Waterschap, waarmee werd voldaan aan de op dat moment vigerende methode).
Ongebouwd (ha)	104.407	1/1/2025	Waterschap Brabantse Delta	Restcategorie.
Natuur (ha)	31.787	1/1/2025	Waterschap Brabantse Delta	Netto oppervlakte natuur bepaald op 31.787 ha, peildatum 1-1-2025 (via 'featureclass natuurclassificatie (BWB) minus overlap WOZ)
Gebouwd (ha)	34.344	1/1/2025	Waterschap Brabantse Delta	Oppervlakte gebaseerd op data BWB (26-4-2025) meegetaxeerde oppervlak gebouwd voor 1-1-2025.
Agrarisch gebied (ha)	94.273	7/15/1905	Unie van Waterschappen, WAVES	Ter argumentatie gebiedskenmerken gebruikt; bron: WAVES 2023 meest recent beschikbare jaar voor landelijke vergelijking
Beschermd gebied (ha) primaire kering	22.763	1/1/2025	Interne analyse WBD via 'basisinformatie overstromingen LIWO - Doorbraak primaire keringen'	Vergeleken met eigen analyse, overeenkomstige uitkomst. Bepaald via de basisinformatie voor de kleinste kans dat het gebied aangeeft wat daardoor direct wordt beschermd
Beschermd gebied (ha) niet-primaire kering	17.709	1/1/2025	Interne analyse WBD via 'basisinformatie overstromingen LIWO - Doorbraak niet-primaire keringen'	Vergeleken met eigen analyse, overeenkomstige uitkomst. Bepaald via de basisinformatie voor de kleinste kans dat het gebied aangeeft wat daardoor direct wordt beschermd
Bemalen gebied (ha)	83.021	Oudere dataset	Interne analyse WBD	Vergeleken met eigen analyse, overeenkomstige uitkomst. Voor het aandeel bemalen gebied worden de volledige bemalingsgebieden gehanteerd. Mogelijk bij recentere dataset andere oppervalkte. Bij het aandeel bemalen gebied zijn dit de afvoergebieden van gemalen en daar zit vaak nog een bovenstrooms deel op dat vrij afwaterend is. Het areaal van de bemalingsgebied is dus groter dan de gebieden met aanvoer.
Aanvoer gebied (ha)	53.997	1/1/2025	Interne analyse WBD	Voor de wateraanvoergebieden als gebiedskenmerk wordt de peilbeheerste gebieden gehanteerd. Dat zijn gebieden waar het peil 'gegarandeerd' wordt vanwege de mogelijkheden water aan te voeren.
aparte tarieven woningen en niet- woningen (data van BWB)	n.v.t.	waarde	aantal	data ontvangen van BWB
		woningen voorgaand peiljaar	€ 139,500,612,000	
		niet-woningen voorgaand	€ 27,480,488,000	
		woningen huidig peiljaar	€ 146,703,228,799	
		niet-woningen huidig peiljaar	€ 27,860,310,957	
Waterberging (ha)	894	Onbekend	Legger WBD, WEB vastgestelde legger bergingsgebieden	Onbekend wat de peildatum is, voor het laatste is deze dataset geupdate op 3-12-2024